

i Sammenligning med Kjøbenhavn og Landet, kun viste sig i ganske enkeltstaaende Tilfælde, vilde jeg dertil sige: Det fik saa være, man kan ikke paa alle Punkter altid træffe det absolut retfærdige — men disse Tilfælde, hvor der bliver Tale om paa Grund af Næringsdrift at foretage Udsættelse mellem Opholds- og Næringskommunen, ere saa overordentlig hyppige i Kjøbstæderne, og det er de Steder, hvor de forekomme allerhyppigst for ikke at sige næsten ubelukkende. Grunden dertil er igen den store Forskel, som der er mellem den personlige Kommuneskat i disse Kommuner og paa Landet eller i Kjøbenhavn. Det falder her i Kjøbenhavn sikkert ikke nogen næringsdrivende ind paa Grund af Skatten paa 3 pCt. at flytte uden for Kjøbenhavn og drive sin Næring her i Byen. Han vil maasse finde, at han bør behageligere ude paa Frederiksberg, men Skatten er vel ikke stort mindre der ude, og i alt Fald vil han ikke finde det foreneligt med sine andre Interesser af den Grund at foreslåge sit Domicil til en anden Kommune og fortsætte sin Næring i Kjøbenhavn. Og end mindre vil en Mand paa Landet — hvis det Tilfælde overhovedet er tænkeligt, i alt Fald som hyppigt — flytte fra den ene Kommune over til den anden af Hensyn til den personlige Skat, thi den er, som jeg antager, paa Landet gennemsnitlig kun 1 à 2 pCt. Men i Kjøbstæderne, hvor den personlige Skat, som sagt, gennemgaaende er 6 pCt. — paa nogle Steder endog højere — ligger det jo i Sagens Natur, at det kan betale sig at flytte ud af Kommunen og fortsætte sin Næringsdrift i Kommunen. Man slipper da med den personlige Skat, som betales i den tilgrænsende Kommune eller den anden Kommune, hvor man flytter til. Dette Forhold er nu i allerhøjeste Grad ødelæggende for Handel og Omsætning i Kjøbstadkommunerne. Den store Kapitalist her i Hovedstaden, som trindt omkring i de fleste af Landets Kjøbstæder etablerer Filialforretninger uden at betale en eneste Ore i Bidrag til Kjøbstadens kommunale Udgifter, han fører jo et Herreliv, han slipper med langt billigere Driftsomkostninger i Kjøbstaden end andre i samme Kommune. Han vil altsaa enten være i Stand til at indbringe af sin Forretning i Kjøbstæderne en langt større Fordel end hans Konkurrenter i samme By, eller han vil maasse snarere vælge det, som er endnu mere ødelæggende for Konkurrenterne — han vil kunne trykke Prisene paa sine Varer saa langt ned, at han endnu har Fortjeneste, men Konkurrenterne derimod ingen. Det er et Forhold, om det er min Overbevisning maa ændres,

hvis ikke Kjøbstæderne i det hele taget skulle gaa en økonomisk uheldig Fremtid i Møde.

Nu vil man maasse sige og vistnok med Rette sige: Ja, det er egentlig ikke saa meget Skattelovens Skyld, men det staar i Forbindelse med den nugældende Næringslov, og det er jo for saa vidt rigtigt. Sagen er nemlig den, at indtil Aaret 1857 gjaldt som bekendt Danske Lov, og i Danske Lov stod, at ingen kunde drive borgerlig Næring, hvor han ikke havde Hus eller Ildsted. Dette Forhold bestod altsaa, indtil den nugældende Næringslov af 1857 blev indført, altsaa indtil 1ste Januar 1862, at ingen udenbys kunde i Almindelighed uden særlig Bevilling drive borgerlig Næring i en Kjøbstad, uden at han ogsaa havde Bopæl der. Han vilde altsaa under de daværende Forhold selvfølgelig lige med andre komme til at bidrage til Kommunens Tyngel. Denne Bestemmelse hævede Loven af 1857 § 100, og som Følge heraf blev det nu Ret og almindeligt, at enhver kunde drive Næring, hvor han vilde, naar han kun betalte den forholdsvis ringe Afgift, som erlægges hver Gang, man løser et Borgerkab. — I Begyndelsen havde denne Forandring, som vistnok var ret enestaaende og mere gennemgribende end noget andet Sted i Verden, ikke umiddelbart praktiske Følger. Thi man havde endnu den Gang i Kjøbstæderne Næringsstat, og saa længe man havde den, var Følgen deraf, at selv om en Mand ikke havde fast Bopæl i Byen eller „Hus eller Ildsted“, vilde han dog af sin Drift blive beskattet i Henhold til de Regler, der den Gang gjaldt om Næringsstaten. Men det var Liden, der ikke vare gylndne for Kjøbstæderne, og Kjøbstæderne selv saa ikke klart den Udvikling, der deraf vilde følge, man tog ikke kraftig nok til Genmæle der imod — nok er det, Loven af 11te Februar 1863, denne, jeg tør nok sige, mest doktrinære af alle doktrinære Love, ophævede Næringsstaten fra det Øjeblik af, Byens Matrifulering var bragt i Orden. Det er nu stet for alle Kjøbstæder, og som Følge deraf, er det Lov og Ret, at en Mand, der bor i Kjøbenhavn, kan drive Næring hele Landet over uden at betale andet end Borgerkabet i den enkelte Kommune og uden at yde den mindste Skærv til alle de Udgifter, som dog ogsaa hans Forretning ligesom de der boendes medfører.

Dette vil nu dette Lovforslag søge at bøde paa. Men naar Regeringsforslaget gaar ud paa at bestemme, at Næringskommunen skal have 2 pCt. af Opholdskommunen — disse 2 pCt. bestemte efter den Gevinst, paagældende har indvundet paa den i Næringskommunen drevne Forretning —, saa